СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

Ч. 8. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 14-го СІЧНЯ 1987 — ЦЕНТІВ 25 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 14, 1987 No. 8. VOL. XCIV.

ЗНАЙШЛИ ЧОРНОБИЛЬСЬКУ РАДІОАКТИВНІСТЬ У СУХОМУ МОЛОЦІ

Ріо-де-Жанейро, Бразилія. — Щоденник „Ню Йорк Таймс" інформує у числі газети з 12-го січня ц.р., що бразилійський суд заборонив урядові купувати порошковане молоко в Европі, у якому були знайдені отруйні нуклеарні елементи з Чорнобильської нуклеарної енерґетичної станції.

Продаж і роздача порошкованого затруєного молока бідним викликала спротив покупців і населення взагалі, яке думає, що Бразилія спроможна перевірити заздалегідь куповані в Европі товари, заки їх давати на ринок. Крім того група консументів зробила формальний закид в пресі, що уряд зумисно підвищив нешкідливість відсотка нуклеарної радіяції, щоб дати можливіст европейським країнам продати частину своїх товарів в Латинській Америці.

Гострі дебати з цього приводу розпочались у бразилійській пресі у яких численні кореспонденти обвинувачують уряд у ранішій торгівлі з европейськими країнами, зокрема у мільйоновому імпорті м'яса вже після нуклеарної катастрофи в Чорнобилі, тільки тому, щоб збалянсувати недостачу цього продукту на бразилійських ринках.

Покупці вже купили і частинно зужили 30,000 тонн затаруєного порошкового молока. Решту, приблизно 5,000 тонн, закрито у магазинах на зарядження суду після того, як виявлено радіоактивність. Кільканадцять кораблів з цим товаром знаходяться в дорозі до Бразилії і на них очікують вже бразилійські митники, щоб виконати рішення суду і заморозити товар.

Молоко, як також багато інших товарів, спроваджує Бразилія після катастрофи в Чорнобилі з різних европейських країн. В більшості це товари з Бельгії, Британії, Данії, Франції і Голляндії, а невеличка частина з Австрії.

Бріто Фельомено, який репрезентує групу консументів, назвав це випадком „абсурдним". На його думку Европа, не маючи іншого виходу, мусить позбуватися своїх товарів по зниженій ціні, або зовсім їх викинути на смітник. „Але чи ці товари мусить підбирати Бразилія, яка цілком не знаходиться в нужді і не потребує згаданих товарів для рятуваня життя свого власного населення", — заявив Фельомено кореспондентам. При тому він заповів судову справу принаймні проти трьох компаній, які спроваджують до Бразилії европейські товари і проти урядових агенцій відповідальних за перевірку цих товарів.

На думку Б. Фельомено, уряд Бразилії, зараз після нуклеарнокі катастрофи в Чорнобилі повинен був видати заборону ввозу европейських товарів і захороняти власне населення перед шкідливою радіяцією.

УДР підтримує концепцію централі

Ірвінгтон, Н. Дж. — Тут відбувся З'їзд делегатів Українського Демократичного Руху, на якому обрано керівні органи на найближчі два роки.

Членами Секретаріяту були обрані: Т. Сендзік, С. Процик, М. Нагірняк, І. Даниленко, О. Стельмах, І. Хамуляк та Є. Саламаха.

Політичну Раду очолив д-р О. Волянський, д-р М. Воскобійник є заступником голови, Є. Стахів, д-р Р. Барановський та Д. Корбутяк — членами.

З'їзд рішив дати повну підтримку для акцій невтральних організацій в напрямі створення одної спільної централі в ЗСА, яке вповні піддержує **УАКРада** дальше обіцює повну підтримку і поміч у відзначуванні Тисячоліття Хрищення Руси- України в усіх видах: наукових, громадських і церковних.

УДР висловив признання Українському Науковому Інститутові Гарвардського Університету за підготову і видання праць про голод в Україні Мирона Долота та Роберта Конквеста.

Члени Українського Демократичного Руху будуть і надальше боротися проти знеславлювання українського імени та за людські права в Україні.

З'їзд підтримує працю **Товариства єврейсько-українських зв'язків в Ізраїлі**, яке очолює Яків Сусленський, і до якого належить поважне число жидівських діячів, з Анатолієм Щаранським включно, і сподіється що багато інших жидівських діячів буде помагати ширенню українсько-жидівської співпраці і буде поборювати всякі прояви українофобства та антисемітизму.

З'їзд привітав також Товариство Українсько-Жидівських Зв'язків в ЗСА. Праця обох товариств є тим важлива, що зараз різні ворожі українському і жидівському народам сили ведуть неперебірчиві в засобах акції, щоб зближення обох народів нищити.

УДР також привітав намагання встановлення порозуміння і співпраці з українцями в краю і на поселеннях чимраз ширших кіл польської суспільности.

З'їзд ствердив, що СКВУ і надальше є тереном боротьби двох націоналістичних середовищ, що рішуче шкодить і СКВУ, і спільноті. До голосу мусять прийти конструктивні сили, зокрема безпартійні та представники молодших поколінь.

БІЛИЙ ДІМ ПОВІДОМИВ ПРО СЕКРЕТНИЙ МЕМОРАНДУМ

Вашінгтон. — Білий Дім повідомив про секретний меморандум, схвалений президентом Роналдом Реґеном 17-го січня 1986 року, в якому сказано, що продаж зброї Іранові „може бути єдиним засобом звільнення американських закладників у Бейруті".

Як повідомив репортера пресового аґентства ЮПІ неназваний чинник, головною метою продажу зброї Іранові було те, щоб „заручитися підтримкою поміркованих" політиків в Ірані. У меморандумі звільнення закладників було названо „другорядним підсумком" всієї операції.

Анонімний чинник сказав, що Р. Реґен підписав меморандум, який дозволяв продаж зброї Іранові, ще 6-го січня минулого року але лише 17-го січня текст був доповнений і виправлений тодішнім дорадником Президента у справах крайової безпеки Джаном Пойндекстером і звону схвалений Президентом, уже усно. Підготовляв текст меморандуму член Ради Крайової Безпеки підполковник Олівер Норт.

У меморандумі сказано, що ініціятором продажу зброї Іранові був прем'єр-міністер Ізраїля Шімон Перез. В ньому говориться також, що ізраїльтяни стурбовані тим, що Іран здав позиції у війні з Іраком і можливістю зростання совєтського впливу в районі Перської затоки.

В меморандумі говориться про продаж Іранові 4,000 протитанкових ракет. „Якщо всі закладники не будуть звільнені після продажу першої тисячі ракет, дальший продаж треба припинити", — говориться далі.

Однак Ізраїль заперечував і заперечує, що був ініціятором достави зброї Іранові. Відомо також, що з ливанського полону були звільнені лише три закладники. Інші не були звільнені, не зважаючи на те, що Іран дістав 2,000 протитанкових ракет.

Меморандум вказує також, що колишній секретар Департаменту справедливости Вілліям Френч Смит прийшов до висновку, що Президент не порушив ніяких законів, схваливши угоду прс продаж зброї Іранові. На запитання, на підставі чого В. Смит прийшов до такого висновку, неназваний чинник сказав, що ця інформація є секретною.

Той же чинник повідомив, що вся картина вияснится лише в тому випадку, якщо про тайну доставу зброї Іранові і про фінансування антисандіністів розкажуть Пойндекстер і Норт. Досі вони відмовлялися давати зізнання в комісіях Конґресу, покликуючись на п'яту поправку до Конституції.

В. ЯРУЗЕЛЬСКІ ПРИЇХАВ ДО РИМУ

Рим. — Ген. Войцех Ярузельскі, перший секретар Польської Об'єднаної Робітничої (комуністичної) партії (ПОРП), президент, голова ради оборони і диктатор комуністичної системи, яка вдержується в сателітних країнах завдяки підтримці совєтських військових частин, розпочав офіційну візиту до Італії, яку, принаймні деякі політичні спостерігачі називають „історичною", з огляду на заплановані ним зустрічі з найвищими державними речниками італійського уряду і головою Католицької Церкви Папою Іваном Павлом II.

Цю візиту називають „історичною" ще й тому, що це перша візита польського лідера до західньої країни після проголошеного ним в грудні 1981 року воєнного стану в Польській Народній Республіці, який започаткував затіснення поліційного режиму і повільне знищування вільної робітничої профспілки „Солідарність", діяльність якої уряд остаточно заборонив законом і створив свою маріонеткову профспілку, загнавши польських патріотів у підпілля, де вони обмежено діють до сьогоднішнього дня.

На летовищі В. Ярузельского і його дорадників вітав прем'єр-міністер італійського уряду Беттіно Кракс, який раніше поставив був передумову, що візита польського диктатора може відбутися тільки тоді, коли його режим звільнить політичних в'язнів, зокрема активістів підпільної „Солідарности", і розпічне процес людяного відношення до інакомислячих груп і осіб в його країні. Польська економіка переходить великі труднощі від 1981 року, які деякі економісти називають „повільною стаґнацією" і тому Ярузельскі, зрезигнувавши з деяких своїх амбіцій, шукає порятунку на Заході, в першу чергу в европейських індустріяльних країнах. Другою ціллю триденної візити В. Ярузельского до Італії є добитися збільшення торгівлі і капіталовкладення в польську економіку. Йдеться також про занепале польське сільське господарство, яке у 85 відсотках є приватним.

Папа Іван Павло II прийме Ярузельского на приватній авдієнції, під час якої будуть заторкнені справи відносин Церкви і держави в Польщі і евентуальна візита Папи до Польщі в червні цього року.

Дві малі політичні партії влаштували демонстрацію своїх прихильників проти приїзду польського диктатора, але вона відбувалася у такому віддалені від офіційних церемоній, що цілком не перешкоджала „бизнесові" Ярузельского.

У четвер, 15-го січня до Польщі приїжджає прем'єр-міністер Японії Ясуґіро Накасоне, на співпрацю з яким Ярузельскі покладає великі надії.

Ікона Матері Божої в Чикаґо заплакала

Чикаго. — Чикаґська преса подала обширні вістки зі знімками, а радіо та телевізійні станції їх повторяли, що в албанській - греко-православній церкві св. Миколая у Чикаґо 5-го грудня 1986 року заплакала ікона Божої Матері справжніми сльозами.

Від того часу, як інформують засоби масової інформації, мала церковця стала славною, цілими днями стоять перед нею довгими чергами люди, щоб увійти та побачити ікону, а греко-православний Архиєпископ Іссая приїхав спеціяльно з Ню Йорку, щоб прослідити, що сталося. У проповіді до вірних він ствердив, що це „чудотворний знак", який каже людям, щоб „пам'ятали, що Вона є і турбується людьми". Він також ствердив, що його церква не буде дальше розглядати це чудо, прийнявши його як справжнє.

Архиєпископ доручив, щоб в церкві св. Миколая відбувалися щоденно Молебні до Божої Матері, а Архиєпископ Яковос передав з Ню Йорку своє благословення, стверджуючий що це чудотворний знак, який трапився в цій церкві саме в день її патрона св. Миколая.

Від того дня пересічно 7,000 осіб денно відвідує церковцю, що вимагає від нечисленних албанців-парафіян великої праці, щоб вдержати порядок і спокій, хоча всі прочани заховуються дуже поважно та спокійно. Зроблені знімки ікони Божої Матері показують два струмочки сліз із очей ікони.

Проф. Я. Розумного відзначено за громадську працю

Вінніпеґ, Ман. — Увійшло в добру традицію Манітобського університету відмічувати кожнорічно професорів цього університету за їхню громадську й наукову працю поза їхніми університетськими обов'язками.

Під кінець 1986 року наділено таким відзначенням серед 22 професорів також проф. Ярослава Розумного, голову Славістичного департаменту цього університету.

В університетському „Бюлетені" з грудня 1986 року сказано, що українського науковця наділяється „за щедру й широку діяльність та пов'язаність з різними етнічними групами й організаціями, далеко поза щоденними нормальними професорськими обов'язками в університеті".

Як відомо, проф. Я. Розумний очолював у свій час УВАН, Інститут — Заповідник Маркіяна Шашкевича, Осередок УКО, був частим доповідачем на українських і неукраїнських імпрезах, а зокрема учасником і співорганізатором наукових з'їздів і конференцій.

Гантер відновляє традиції Йордану

Гантер, Н. Й. — Вже в минулому році місцева церква св. Івана Хрестителя неначе перенесена з Гуцульщини в Кетскильські гори, перевела церемонію водохрищення у свято Богоявлення згідно з традицією „старого краю".

Відомо, що в січні всі стави і річки в Україні сковані льодом і треба його глибоко прорубувати, щоб дістатися до води, яку посвячує духовник. Рвучка гірська річка Скогарі в Гантері здебільша не замерзає, хоч у минулому році її хвилі принесли велику брилу льоду.

У понеділок, 19-го січня ц.р., відбудеться о год. 10-ій ранку Богослужба, після якої парох Гантеру посвятить воду над річкою Скогарі. В навечер'я Йорданського свята, в неділю, 18-го січня відбудеться в готелі „Лексінґтон" о год. 4-ій по полудні Щедрий Вечір, після чого у церкві св. Івана Хрестителя о год. 8-ій вечора буде церковна відправа із традиційним співом „З нами Бог".

ПОЛЬСЬКІ ГАЗЕТИ ПИШУТЬ ПРО УКРАЇНЦІВ

Ню Йорк. — Польський щоденник „Нови Дзєннік" з 6-го січня ц.р. передрукував на цілку свою сторінку обширну статтю п.з. „Українська еміграція" з польського часопису „Трибуна" в Лондоні.

Стаття інформує своїх читачів про українську еміграцію на Заході, яку подає на три мільйони осіб. У статті є багато здебільша цілком вірних і правильних інформацій про відносини в ділянках політичній, церковній і культурній, при чому сам автор признає на кінці своєї статті, що це тільки дуже побіжний огляд, бо неможливо з'ясувати таку широку тему і проблему в одній газетній статті.

Стаття прихильна для українців і пристойна.

У СВІТІ

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ТЕ, що загальна атмосфера у переговорах державного секретаря ЗСА Джорджа Шулца з лідерами африканських держав є доброю, Шулц зустрівся з неґативною оцінкою представників африканської преси, в інформаціях про його перебування там і в коментарях. Більшість африканських журналістів критикують З'єднані Стейти Америки, представником яких в їхній опінії є державний секретар, за помилкову політику Америки у Південно-Африканській Республіці і на Близькому Сході. При тій нагоді африканські працівники пера пригадують Вашінґтонові про деякі внутрішні неполагоджені справи, як, наприклад, расизм, несправедливе відношення до чорної меншости, колишні часи невільництва. Очевидно, такі коментарі, авторські статті і інформації шкодять заходам Дж. Шулца, який має на меті поліпшити позицію ЗСА в країнах чорної Африки. Місія Шулца в Африці ще не закінчилась, бо він відвідав тільки три з усіх шістьох запланованих країн, тому американська преса займає до його поїздки обережне становище.

ПРЕСОВЕ АҐЕНТСТВО Ройтерса інформує, що Албанія, комуністична країна з диктаторським режимом, заплянувала відбути парляментарні вибори 1-го лютого ц.р. Як можна було передбачити, на першому місці на виборчих листах фіґурує ім'я нового албанського диктатора Раміза Алії, який після смерти Енвера Гокси, перебрав лідерство в тій країні. Юґославське пресове аґентство ТАНЮҐ повідомило, що останні парляментарні вибори в Албанії відбувалися в листопаді 1982 року.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ Ізраїля Шімон Перез категорично заперечив, що його уряд вманеврував З'єднані Стейти Америки в іранську аферу. „Ці поголоски й інсинуації треба вважати безпідставними", — заявив кореспондентам речник міністерства, який відсилав журналістів до первісних заяв у яких було сказано, що **Ізраїль діяв тільки як посередник на прохання Адміністрації** президента Роналда Реґена, а не з власної ініціятиви чи бажання допомогти Іранові. Прем'єр-міністер Їцак Шамір також заперечив ініціятивну співучасть у продажі зброї Іранові і повторив ранішу заяву, що Єрусалим нічого не знав про перекинення фондів отриманих за зброю на конто антикомуністичних повстанців „контрас" в Нікараґуа.

РОЙ МИРФІ БУВ ОБРАНИЙ на третю однорічну каденцію Асоціяції закордонних кореспондентів, базою якої є Вашінґтон і Ню Йорк в ЗСА. Р. Мирфі, новозеландець, домагався свободи преси для журналістів в Ливані і вів кампанію проти Уряду ЗСА за „несправедливе" видалення із ЗСА кореспондентки Патрикії Ляри, ліберальної журналістки з Колюмбії. Він натомість ані слова не сказав в обороні американського журналіста, кореспондента журналу „Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт", Ніколаса **Данілова заарештованого агентами КҐБ в Москві. На** запитання чому він так поступив, Мирфі відповів: „Щоб домагатися справедливости для своїх журналістів у закордонних країнах, треба в першу чергу полагодити ці справи в себе внутрі". Асоціяція об'єднує біля 300 закордонних кореспондентів.

ВИСТРІЛОМ З ТАНКОВОЇ гарматки ізраїльські вояки забили вояка мирового корпусу Організації Об'єднаних Націй в Ливані, ірляндця 33-річного Дермонта МекЛоґліна. Головне командування ізраїльських військ заявило, що вбивство не було зумисним. Вояк корпусу ОН був прямо жертвою непорозуміння, або був у невідповідному місці під час обстрілу ізраїльською артилерією позицій мусулманів-шіїтів в південній частині Ливану.

ПАРИЖ ВІДІТХНУВ з полегшою коли у понеділок, 12-го січня ц.р. робітничі профспілки залізничників і електриків закликали своїх членів повертатись до праці. Тисячі робітників, послухавши профспілок, повернулись до праці і, як загально сподіваються, за два-три дні транспортація в Парижі повернеться до нормального стану. Забиті дороги автомобілями, часті перерви в доставі електроенергії і перерви у праці тривали в Парижі майже чотири тижні.

В Женеві відновлюються переговори

Вашінгтон. — Президент Роналд Реґен прийняв у понеділок, 12-го січня Макса Кемпелмана, керівника делеґації ЗСА на американсько-совєтських переговорах в справі роззброєння і дав йому інструкцію добиватися порозуміння про зменшення наполовину кількости стратегічних нуклеарних ракет.

На день раніше Москва повідомила, що совєтську делеґацію очолить на переговорах, які починаються в четвер, 15-го січня, не Віктор Карпов, а перший заступник міністра закордонних справ Юлій Воронцов. Однак В. Карпов залишиться в складі делеґації.

На думку політичних спостерігачів, заміну Карпова на Воронцова можна розцінювати різно. Поперше, ця заміна може означати, що Совєтський Союз буде надавати женевським переговорам більшого значення, ніж надавав досі. Подруге, заміна може відігравати пропагандивну ролю: мовляв, тепер совєтський уряд вирішив поставити на чолі своєї делеґації заступника міністра, а Білий Дім і далі посилає делеґацію, яку очолює чинник нижчої ранґи. Але і Вашінґтон зробив відповідний хід, оголосивши, що Кемпелман віднині займає в державному Департаменті посаду, яка відповідає тій, що займає Воронцов.

Справжня причина совєтського маневру може бути іншою. Воронцов кілька років працював в амбасаді СССР у Вашінґтоні і, як вважають, зможе поліпшити атмосферу на переговорах. Карпов не користується прихильністю американських учасників женевських переговорів.

Кемпелман сказав минулого тижня, що делеґація З'єднаних Стейтів не плянує викласти на стіл переговорів якісь нові пропозиції. ЗСА представили Совєтському Союзові цілий ряд пропозицій в минулому році, до перерви на переговорах. Тепер американська делеґація чекає відповіді на ці пропозиції.

В АМЕРИЦІ

КОМАНДУВАННЯ ВІЙСЬКОВО-повітряних сил ЗСА звернулося до Конґресу з просьбою дозволити випробування трьох протисателітних ракет, починаючи з жовтня цього року — після того, як закінчиться термін дії мораторіюму, встановленого Палатою Репрезентантів на випробування такої зброї в космосі. Речник військово-повітряних сил заявив, що ляборaторні випробування, які досі проводяться, втратять всякий сенс, якщо нова зброя **не буде випробувана в реальній бойовій обстановці**. Військово-повітряні сили просять виділити для цього 1.1 більйона долярів на 1988-89 роки. Торік Конґрес відмовився фінансувати досліди, зв'язані з удосконаленням протисателітної зброї і заборонив її випробування до кінця цього бюджетного року.

ГУБЕРНАТОР СТЕЙТУ Ню Йорк Маріо Квомо звернувся з традиційним щорічним посланням до членів леґіслятури і представив їм пляни на 1987 рік. Губернатор обіцяв зменшити видатки, говорив про поліпшення системи освіти і про житлове будівництво для бідних. М. Квомо сказав також, що має намір створити спеціяльну комісію для розслідування корупції серед урядовців, які займають високі посади. Говорячи про недавні події в нюйоркському районі Говард Біч, де група білих підлітків напала на неґрів, Квомо обіцяв створити комісію, яка виробила б заходи проти расистських інцидентів всякого роду.

ЗА ДАНИМИ ДЕПАРТАМЕНТУ праці, гуртові ціни зменшилися в 1986 році на 2.5 відсотка в порівнянні з цінами попереднього року. Подібного зменшення не було протягом останніх 37 років. Зменшення цін пояснюється головним чином минулорічним спадом цін на нафту на світовому ринку. Це привело до зменшення цін на бензину і опалювальну оливу. Грудневі ціни залишилися в краю незмінними в порівнянні з листопадовими.

БАНДУРИ ЕМІҐРУЮТЬ ДО ПІВДЕННОЇ АМЕРИКИ

Дівчата інтернату в Прудентополісі. На задньому пляні — директорка М. Крива і М. Чорний.

Ню Йорк. — Відомий віртуоз Василь Ємець привіз до Америки естафету першої київської групи бандуристів. Де він тільки з бандурою не був? Туреччина, всі европейські країни, а нарешті об'їхав також усі закутки Америки і Канади, а накінець опинився в Голливуді, де й закінчив своє життя.

Славна капеля ім. Тараса Шевченка в Дітройті перебрала і продовжує традиції Гната Хоткевича полтавської і київської капель. Ще між живими є два учні Г. Хоткевича: Леонід Гайдамака і Григорій Бажул, який проживає в Сіднею, Австралія.

Дальшими переємниками бандури стала молодь, яка вже народилась поза межами України. Найбільшим молодечим центром стала Школа Кобзарського Мистецтва в Ню Йорку яка випустила високо кваліфікованих інструкторів, видала дві платівки, і вже семий рік видає єдиний у вільному світі журнал „Бандура".

Український інструмент бандура, знаний в Україні з давніх часів. З кінцем минулого століття своєю ориґінальністю і красою звучання завойовує в західньому світі все більшу увагу і признання.

У четвер, 15-го січня ц.р. під наглядом Миколи Чорного, відлітає до Буенос Айрес, Аргентина, новий

(Закінчення на стор. 4)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00 UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Президент і Конґрес

Кожний хлопчина в Америці мріє про те, щоб стати президентом і кожна дівчинка мріє, щоб стати „першою лейді". Але вже були й перед 40-им з черги президентом Роналдом Реґеном деякі його попередники в такій ситуації, що її ніхто не хотів би перейняти на себе і тепер Роналд Реґен, обраний двічі лявінною більшістю, опинився в ситуації, що її не рівноважить ані те найвище в країні становище, ані мешкання у Білому Домі і 200,000 дол. річної платні. Вийшов Реґен вже із шпиталю після успішної операції, усміхнений, відповідав кивком руки всім, що його вітали перед шпиталем і Білим Домом, але коли він, після кількох днів розмірного відпочинку, опиниться знову за кермою державної машини, він переживатиме гіркі хвилини.

Він має проти себе Конґрес з ворожою йому більшістю демократів у обох палатах. У Сенаті є 55 демократів на 45 республіканців, у Палаті Репрезентантів є відношення сил: 259:176. Він має призначеного Конґресом окремого слідчого суддю для розгляду так званого іранського скандалу. Він має ворожих йому демократично-ліберальних журналістів, акредитованих у Білому Домі, які перетворюють його пресові конференції у видовище, в якому треба мати залізні нерви і надлюдську терпеливість, щоби спокійно витримати всі ароґантні злобні атаки. Саме в минулому тижні Конґрес зібрався на свою соту з черги сесію. Президент переслав Конґресові проєкт державного бюджету на наступний бюджетовий рік у висоті понад трильйон дол. — і нема найменших шансів, щоби той бюджет перейшов у Конґресі. Вже тепер є гострі закиди проти того, що у запропонованому бюджеті підвищено видатки на збройні цілі на 7 відсотків, зате скасовано прерізні видатки на внутрішні потреби, зокрема на шкільництво і комунікацію. Будучи об'єктивним треба признати критикам деяку правду: збройний арсенал Америки такий велетенський, що ідеться не про збільшування його, а про редукцію, що її запропонував був сам Роналд Реґен, як ціль, до якої мають змагати обидві суперпотуги — ЗСА і СССР. Очевидно, Москва не квапиться до нової конференції на вершинах, коли в Америці демократична більшість конґресу вже заповіла ратифікацію останнього договору про обмеження стратегічної зброї, т.зв. САЛТ-II, що його Реґен уважав шкідливим для Америки. Москва терпелива: вона чекає на вислід президентських виборів у 1988 році, сподіваючися, що прийде демократичний президент, з яким буде можна переговорювати куди легше.

Загал американського суспільства ледве чи розуміє, що треба нових більйонів на „зоряну війну" — себто винайдення протиракетної оборонної зброї з космічного простору, а тому треба скасувати таку благодатну для батьків і дітей традицію як сніданки у школах.

І все ще висить над Америкою мариво „Іранського скандалу". Демократична більшість у Конґресі відкинула суґестію Президента, щоб оприлюднити його зізнання на тайному засіданні конґресової Комісії. Появляються щораз нові подробиці цієї афери — протизаконні з погляду леґальної формалістики. Засекречені дотепер зізнання на конґресовій Комісії списані на 180 машинописних сторінках. Прийдуть до того ще сотні дальших сторінок. Той „Іранський скандал" затруїв політичну атмосферу в Америці, поставив Президента вперше в оборонну позицію та ускладнив міжнародну ситуацію. Трохи завинив сам Президент, бо дав завеликі права й компетенції голові штабу Білого Дому, економістові-фінансистові Роналдові Ріґенові, новикові у ділянці політики. Завинив Президент, що він не контролював діла всіх підлеглих йому ресортів, здавшись на Ріґена, та зокрема, що допустив до того, що Рада Крайової Безбеки, яка є тільки дорадчим органом, почала вести на власну руку засекречену перед Президентом політику.

З початком нового 1987 року треба побажати президентові Роналдові Реґенові, одному з найкращих в історії ЗСА, щоб вийшов переможно з усіх тих турбот і щоб завели надії кремлівських володарів на „угроблення вільного світу".

Юрій Р. Рибак

ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ РЕКЛЯМИ

Слово рекляма, що походить від латинського „reclamare" означає: гукати, кликати. Але у нашому комерційному, модерному часі ніхто властиво не гукає а радше вживає різні доступні засоби звуку, образу і письма, щоб ними звернути увагу публіки на щось, що може її зацікавити. І вже по самій природі у реклямі можна дошукуватись надмірного вихвалювання чогось чи когось, а все з однією тільки метою привабити увагу консумента.

Сам економічний аспект реклями є важним для професіоналістів, консументів та критиків, бо існування реклями є теж питанням продуктивности або марнування. А тому, що сучасний, критичний погляд на рекляму тісно пов'язується з дією існуючої економічної сили — критерія її оцінки це відношення до продуктивности, росту економіки та інформації покупця. Якраз тут ідея конкуренції у рамках капіталістичної системи стає осередньою точкою уваги.

У загальному економічний аспект реклями можна б поділити на три групи: 1) Конструктивна — коли рекляма є головним засобом, щоб впровадити новий продукт на ринок; 2) деструктивна — коли рекляма підносить ціни чи в любий інший спосіб створює невдоволення поміж покупцями; 3) індиферентна — коли рекляма не впливає на новий ріст економічних дібр, бо тільки переключує цю саму кількість продукту від одного продуцента до другого. Іншими словами викликує лише зміну у кількості закупу даної фірмової марки.

Коли ж так вдуматись у суть завдання реклями, то однією з причин буде впровадження нових продуктів. У цьому на жаль, критика бачить творення т.зв. „brand monopoly", що властиво зменшує можливість нового введення. Чому ж? Тому, що відома фірмова марка так домінує на ринку, що інші компанії зрезиґнували з участи в грі, заявивши здецидовано „пас".

Закидають теж реклямі, що її вживають як заміну (substitute) конкуренції ціни або корисного покращання продукту. І замість стати загальною економічною вартістю для громади, змушує цю громаду платити вищі ціни без ніякої економічної користи... Існує неписане правило, що коли новий продукт має успіх, тоді інші продуценти-конкуренти випускають свою версію з уліпшенням. Вкоротці ринок насичується продуктами, що реклямують додаткову оферту для покупця. І нічого ж тут дивного, бо це прикмета конкуренційного способу життя у довкіллі системи вільного товарообміну.

Ця конкуренція поміж продуцентами при допомозі реклями остаточно впливає на кращий продукт і більший вибір... Для кращого зрозуміння, візьмімо, як приклад домашні рослини, що стоять в одному ряді. Нелегко оцінити їхній розвій, коли порівнювати одну з другою. Але коли порівняти цей же сам ряд з перспективи часу — тоді різниця кидається в вічі. Щось подібне з продуктами, які купується у крамниці. Між ними самими — коли порівнювати — немає великої різниці, одначе коли їх порівняти з тими, що куповано давніше, покращання буває наглядне.

Теж закидають реклямі, що вона заохочує до непотрібної закупівлі. Властиво тут йдеться про протиставлення двох понять, а саме: переконання і маніпуляція, що не все вдається точно відрізнити. Немає сумніву, що рекляма заохочує покупця купувати новий продукт заки старий вислужить своє. Ось, наприклад, домашня господиня зміняє меблі та завіси, які ще можна б вживати. Із суто економічного погляду — це марнування господарських дібр! Але наша економічна система і життьовий стандарт основуються якраз на передумові постійного розросту попиту. Це є рушійна сила для існування і розвою індустрії, як теж поштовх для додаткового капіталовкладу.

Однією з важних проблем у реклямі, є те, що вона мусить бути правдивою. Від часу, коли покупець став більш обзнайомлений і уважніший, приклади нечесної гри підприємства, що колись були так відомі, нині зникають. Тут треба приписати теж заслугу законодавства, яке по-своєму слідкує за нечесними крамарями.

Чесна рекляма, поминаючи етичний момент, може бути тільки корисною для бизнесу. Фірми не вдоволяються одноразовою продажею, вони радше вітають постійного купця, бо це запевняє їхнє економічне існування.

Багато зацікавлених жаліються на рекляму, що вона не дає повністю усі дані про продукт. Часто буває, що на знімці товар виглядає інакше ніж у дійсності, бо вжито різні ефекти, щоб „піднести" вигляд. Але коли піти до крамниці там можна поглянути на товар, перевірити всі дані і заспокоїти свою цікавість. Звичайно, чим продукт дорожчий і технічно складніший тим більше інформації можна знайти у реклямі чого нема у 30-секундовій телевізійній реклямі.

Вважають, що коли бизнес розвивається, тоді оплачується його реклямувати, коли ж бизнес не має його росту, тоді муситься його реклямувати. Не зважаючи на це, для покупця рекляма у правильній інтерпретації дає нагоду не лише набути бажаний товар, але і заощаджує гроші на закуп „чогось іншого"... Отже економічний аспект реклями теж включає можливість поширення купівельної спроможности покупця.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує Лев Яцкевич

Світла й тіні мікрохвильних печей

Життя не зупинилось на місці, але безупинно поступає вперед. Те саме можна сказати про технологію, яка обдаровує людину щораз то новими винаходами, головно з ділянки електроніки. До одного з таких винаходів слід зарахувати міркохвильну піч.

Під сучасну пору 5 мільйонів мешканців нашої плянети стали власниками таких мікрохвильних печей. Загально вважають, що в найближчому майбутньому це число щонайменше подвоїться. У 1975 році в усіх ЗСА нараховували 1.5 мільйона мікрохвильних печей, але всі познаки вказують, на те, що куховарські здібності тих печей промостять собі далекий шлях в цілому світі та стануть стандартним улаштуванням у кожній американській кухні.

Якщо хтось з читачів плянує збільшити гурт власників цього „маґічного" улаштування, слід йому запізнатися, не тільки з його ціною, але також з його місткістю та потужністю, наприклад, переносну піч обсягу пів кубічної стопи, потужности 400 ватів та з кружковою контролею, можна вже купити за 100 дол. Більш софістиковану піч із цифровою контролею, обсягу 1.5 кубічних стіп та потужности біля 700 ватів, слід розцінювати на 400 до 500 долярів.

У противагу до конвенційних печей, в яких теплова енерґія діє безпосередньо на поверхню їжі, в мікрохвильній печі, їжа вариться шляхом поглинання коротких та високофреквенційних, електромагнетних мікрохвиль, які випромінює пристрій, т. зв. магнетрон. Ті короткі, але високоенерґетичні хвилі проникають крізь поверхню їжі та доводять її водяні молекули до швидких порухів. Ті порухи молекул зчерги вирощують теплову енергію, що започатковує процес варення чи печення їжі — наперед назовні, а згодом в її нутрі.

Процес варення чи печення їжі в мікрохвильній печі вимагає тільки одної четвертої цього часу, що її потребують конвенційні полум'яні, ґазові чи електричні печі. Зате їжа варена чи печена в копактній 500-ватовій, мікрохвильній печі, вимагає від 30-40 відс. більше ґазу.

Тому перше завдання власника мікрохвильної печі — перевірити в своєму посібнику електричну потужність цього пристрою. Слід при тому мати також на увазі те, що переварення чи перепалення їжі — це незворотний процес і тому слід варити їжу згідно з мінімальним часом рекомендованим у згаданому посібнику. І щойно пізніше, коли зайде потреба, доварити чи допекти їжу до її повного зварення.

Але крім добрих прикмет, мікрохвильні печі мають також свої обмеження та недоліки. До них слід зарахувати їх непідхожість до процесу смаження та непридатність варення в металевих посудах тому, що метал відбирає мікрохвилі від їжі та вирощує іскри, які творять в нутрі печі западини та порожнини.

В останньому часі щораз частіше появляються остороги в пресі про небезпеку радіяції мікрохвильних печей для людського організму. Юнія консументів остерігає навіть людей перед купівлею мікрохвильних печей, з уваги на витік з них радіяційного проміння, яке навіть при поміркованих умовах вжитку тих печей може перейти стандарти федеральної безпеки.

Стаття в „Консюмер Рірорт", що є офіційним органом цієї юнії, остерігає між іншим перед користуванням мікрохвильними печами тих людей, що носять „пейсмейкери". Крім цього, згідно з опінією відомого одного оптометриста, очі осіб виставлених на дію радіяційного проміння, напротязі довшого часу, мають схильність до утворювання катаракт.

Продуценти мікрохвильних печей, між ними фірма Таппан Індустріс з Менсфільду, Огайо, відповіла на ці закиди твердженням, „що їм досі невідомий жодний випадок зранення, захворіння, або смерти спричинений користуванням мікровильною печею.

На 18-му річному симпозіюмі - Мікрохвильної Сили у Філядельфії виник закид, що науковці не перевели ще досі належних дослідів стосовно шкідливости мікрохвильної радіяції для людського здоров'я. Мова тут про такі улаштування як: мікрохвильні печі, радарні станції та телевізори. Речником цього закиду був Г. Стенек, професор історії Мишиґенського університету в Енн Арборі. Речником оскарженої групи науковців був Джан С. Осепчук, науковий консультант фірми Рейтейон компанії в Лексинґтоні, Масс.

На думку Дж. Осепчука, із всіх згаданих улаштувань, телевізія та Ей-Ем радіо вважаються найбільш проникливими джерелами мікрохвильної радіяції, але досі ми не чули ні одного конкретного випадку про захворіння людей, виставлених на дію радіяції.

В обороні консументів мікрохвильних улаштувань станув програмовий директор симпозіюму Ґері Ґлейзер, який поставив внесення на переведення студій впливу шкідливої дії мікрохвиль на людський організм. Він вийшов з цього заложення, що тут йдеться, не про ко-

(Закінчення на стор. 3)

Михайло Кучер

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я У СССР У ЦИФРАХ І ФАКТАХ

I.

Здоров'я людини, коли ним турбується соціялістична держава, знаходиться в небезпеці. 1983 року в журналі „Вопросы философии" появилась стаття адмірала Сорокіна, першого заступника міністра совєтських збройних сил. Стаття звернула увагу на зменшення середнього віку життя чоловіків у СССР.

Журба адмірала Сорокіна в першу чергу викликана здоровельним станом Червоної армії. Досвід захворінь і смертности в структурі захворінь і смертности совєтських військових виявилися настільки небезпечними, що зформовано надзвичайні протиепідемічні комісії в кожній військовій частині і на кожному кораблі воєнної фльоти. Про це повідомила 1984 року газета „Красная звезда", орган оборони міністерства СССР. Здоровельне становище в армії стало загрозливим.

На Захід спорадично приходять повідомлення про вибухи інфекційного гепатита, дизинтерії та інших захворінь кишок, в тому черевного тифу, яким хворіють цілі військові з'єднання совєтської армії.

Одначе армія, в якій звичайно, служать найздоровіші молоді люди, є відбиткою того, що діється у цілому совєтському суспільстві. Стан здоров'я цілого совєтського суспільства, всіх народів Союзу, є настільки поганий, що статистичні дані зараховано до стратегічної інформації і тому з початком 70-их років засекречені. Так, Центральне статистичне управління СССР з 1971-72 року не публікує даних про причини смертности населення в залежності від віку і статі. Також відсутні дані про середню довжину віку людини. Причини відомі — дуже побільшилася смертність чоловіків найбільш продуктивної вікової групи (22-24 роки) з 1965 року до 1975 року на 15 відс.

Останні дані про смертність дітей датовані 1974 роком. Також з 1975 роком не публікується відомості про кількість лікарів. Це означає, що совєтське керівництво розглядає здоров'я своїх громадян як стратегічний фактор. Але є вийнятки. Аж до 1982 року публіковано дані про кількість шпитальних ліжок (по совєтському „койок"). З перерахунком на абсолютні цифри на 10,000 населення СССР припадає 127.1 ліжок. Тут СССР займає перше місце у світі. Це також означає, що в СССР звертають увагу, не на якість, а на кількість.

Можна твердити, що справу охорони здоров'я совєтська влада вирішити не може. На медичні інститути робиться натиск звернути увагу і підготувати велику кількість лікарів. Тому навіть посередні студенти стають лікарями і побільшують кількість мало кваліфікованих медичних робітників. Совєтські випускники, звичайно, не мають потрібної клінічної практики. Влада робить натиск на відвідування лекцій і за їх невідвідування деканати карають студентів позбавленням стипендій. Навіть у спеціялістів і наукових співробітників великих медичних центрів немає часу відвідувати курси підвищення кваліфікацій. Лікарі мають дуже часто старі будинки. Це школи, закриті з приводу браку учнів, не мають води, себто водотягів. Розповсюджена всюди епідемія шпитальних післяопераційних інфекцій.

На санітарно-гігієнічні факультети, як правило, приймають абітурієнтів, які не здали конкурсу на медичний факультет. Тому нозокомінальні інфекції має половина всіх хірургічних хворих і 6 відсотків загальної кількости хворих. Такий відсоток недопустимо високий.

Медичні машини совєтської продукції дуже поганої якости. Завичайно, треба робити по три електрокардіограми, щоб отримати одну хоч якось можливу для аналізи.

Стан охорони здоров'я у містах — поганий, а на селі взагалі неможливий. Найперше, ніхто з добрим дипломом не поїде практикувати на село. Туди, звичайно примусово висилають до 30 відс. поганих студентів, де вони мають працювати три роки. Це розглядається як заслання. Там хутко забувається і те, чого студент навчився в Інституті. У сільській лікарні звичайно, нема медичних приладів, частих клінічних амбуляторій, транквіліаторів. Є прохи антибіотиків і місцевих трав. (!)

Тяжкохворого майже неможливо відвести з сільської лікарні до міста. Сільська лікарня не має телефону і транспорту. Інколи буває теоретично авто, з якого шофер повиймав частини і продав, щоб купити горілку.

Сільське населення в розпуці звертається до знахорів і широко вживає „народні" засоби. І досі запалення легенів на селі лікують великими дозами антибіотиків, банками і гірчичниками. В той час американський лікар здебільшого не знає що воно таке „банки". Люди також звертаються за допомогою до приватної практики, що в середньому річно коштує 261 карбованець.

Закінчення буде.

Ганна Черінь

ДРАКОН ЩЕ ЖИВИЙ

(Сьогоднішній стан у Чорнобилі)

Я завжди починаю читати совєтські газети з останньої сторінки. Там, або в кращому випадку, на третій сторінці, можна вряди-годи знайти скупі звідомлення про Чорнобиль. Тільки тричі за останній квартал Чорнобиль вийшов на першу сторінку, останньо в передовій „Правди" за 16-те грудня минулого року. Виходить, що чорнобильська катастрофа ніби не має такого великого значення для економіки й суспільного життя в СССР, хоч факти доводять протилежне. Кого намагається обманути совєтська преса? По краплині збираю струмок інформацій із совєтських джерел, де правда просочується, в який саркофаг її б не закували.

Про швидку допомогу воді розповідає „Правда" за 15-те серпня: воду, якою „обробляють" радіяцію, вивозять, щоб ні одна крапля не розлилась. Біля Гостомеля є пункт обробки радіоактивної води. Воду чистять і знову використовують (на що — не сказано).

У вересні вперше зайшли до помешкання третього реактора, оглянули і вийшли. Всі сили скеровані на будову „саркофага". З огляду на високу радіоактивність, працівники виходили на зміну щодва тижні, але ті, що „дуже хотіли", могли лишатися й по два місяці. Тисячі людей працювали над будовою „саркофага" цілу добу без вихідних. Одна стіна, — та, що вбереглася від розвалу, а три нові. Радіяція була тала висока, що останню фазу виконували тільки роботами. Два місяці трубами заливали бетон. Водій вантажника привозив бетон до робота й тікав швиденько в покриту оливом будку, чекаючи, поки бетон розвантажиться. Саркофаг не був ще закритий (кілька разів совєтська преса повідомляла, що він „от-от" закриється, але аж 10-го листопада „Правда" повідомила, що дах покладено), — але при незакритому ще лігві дракона, пустили Перший енергбльок, бо економіка скрутно потребувала енерґії. Перший бльок пущено вкінці вересня. Дах довго не хотів закриватися. На висоті 17 метрів відмовила бетонна помпа, і троє робітників мусіли її ремонтувати. На будівництві працювало багато червоноармійців, у масках — вони самі собі прали білизну й чистили чоботи від бруду й радіяції...

Нарешті, 15-го листопада покришку підняли на висоту 58 метрів. Сталева рама — основа важить 165 тонн. Лишилося покласти дві покрівлі. Совєтська преса назвала цю працю „косметикою". Рівень радіяції був ще досить високий. Встановлено фільтри: одні подають повітря в „саркофаг" (для оксидації? — Г.Ч.), а інші затримують радіоактивні частини (і де ж вони діваються? — Г.Ч.) Саркофаг вифарбовано антикорозійною фарбою і обведено білою й зеленою загородою. Совєтська преса вважає, що ця споруда має гарний вигляд (теж ще одне „восьме чудо світу"!) Працівники на Чорнобильському комплексі пожертвували не тільки свої сили і здоров'я, але ще й двісті тисяч платні для жертв Чорнобиля, не усвідомлюючи, що саме вони є тими жертвами...

„Правда України" за 30-го листопада описує „фінішні зусилля" в день закривання „саркафагу". З цього можна зробити висновок, що попереднє звідомлення „Правди" за 10-го листопада про закінчення робіт було невірне. Як почали підіймати покришку, виявилось, що вона не щільна. „Дальний кінець проліг, але під ближчий, можливо, треба щось підкласти". А перед закриттям покривали радіоактивні уламки меншими покришками, називаючи їх, з-російська, „собачая будка", „кошкін дом", „мишкін дом". Особливо важко напрацювалися над „мишкіним домом", так, що довелося скликати спеціяльний консіліюм. В цій останній фазі були, як каже „Правда України", „сюрприз за сюрпризом". Ніяк не могли розібрати конструкцію, щоб полагодити її, аж нарешті „траверса відчепилася сама". Потім підіймали якісь „клюшки" і замість передбачених трьох днів, це забрало ще й додаткових десять (разом тринадцят). Праця йшла повільно. Конструкцію то клали, то здіймали, і так день за днем. В кожній зміні працював спеціяльний партійний наглядач. Але й те не допомагало, а може й шкодило.

Нарешті стали монтувати дах. Працювали день і ніч, в напрузі, без їжі й відпочинку. Вже видно було кінець, аж побачили щілину сантиметрів на 80... Якось закрили, і в середині грудня було оголошено, що саркофаг навіки закрито. Що там робиться всередині, та ще враховуючи те, що туди поскидали всі радіяційні уламки, ніхто не знає. Західні вчені обраховують що радіяція в замурованому горні триватиме і кількасот літ. Перший заступник директора Інституту Атомної Енерґії В. Пеґасов запевнив, що „ніяких несподіванок не буде", і тут же виправив своє твердження; не виключені „несподіванки наукового характеру всередині саркофага". Було би смішно, якби не так сумно... Щодо надійности загород у водоймищах, Пеґасов сказав, що це буде видно, як настане повідь. Покищо води Прип'яті й Дніпра чисті.

„Ізвєстія" за 6-те грудня повідомляють, що рівень радіяції на терені Чорнобильської станції упав, у порівнянні з серединою травня, в 10-12 разів. Совєтська преса це подає, щоб показати розмах „соціялістичних досягнень" а ми робимо з того висновки; яка жахлива радіяція затруїла тисячі мешканців Чорнобиля й Прип'яті! Кореспондент Н. Бакланов повідомляє, що в Києві життя „практично" внормалізувалося, рівень радіяції наблизився до передаварійного рівня (це в середині грудня! А раніше совєтська преса запевняла, що вже в серпні рівень був нормальний; то де ж правда? „Є можливість, що можна буде користуватися полем 30-кілометрової зони: на пробних ділянках зійшло збіжжя і виявилося „чистим"....

Нарешті, „Правда України" 16-го грудня надрукувала дуже оптимістичну статтю „Нове життя Чорнобильської Атомової", де сповіщається, що все пофарбовано на свіжий зелений колір, перший і другий бльоки працюють на „проєктному рівні" (а що це означає, невідомо), і „дають енерґію". Мабуть, це означає, що ці два бльоки працюють недобре. Плянується побудова 5-го і 6-го бльоків і... „є думки про експлуатацію Четвертого бльока"... Що ми чуємо? Експлуатація Четвертого бльока, цебто „Саркофага"? Оце вже справді було би восьме чудо світу! Принаймні, в цій статті катастрофу в Чорнобилі названо гльобальною. І тут „Правда" сказала правду.

Конкурс на вітражі

Покійний редактор Антін Драган писав в одній із своїх передових статтей, що деякі маркантні осяги української спільноти в ЗСА належать приватній ініціятиві. Як яскравий приклад того, він наводив УНІҐУ та пам'ятник Тарасові Шевченкові у Вашінгтоні.

Немає досьогодні, і з уваги на короткий вже час відзначення Тисячоліття Хрищення України, мабуть і не буде ніякої ініціятиви у відношенні до відзначення тої великої події у образотворчому мистцтві. Завершені є дві великі монументальні картини, які були виконані на замовлення. Існують по наших церквах, або є в процесі завершення ряд картин або мозаїк, які зображують подію Хрищення. Бракує, однак, ініціятиви яка стимулювала б малярів і скульпторів до більшого зацікавлення тою темою. З боку організованого мистецького руху ініціятиви в тому напрямі не було і не буде, бо в практичному розумінні ніякс об'єднання мистців ні в ЗСА, ні Канаді не існує, хоча назвою Об'єднання Мистців Українців в Америці (ОУМА) послуговується галерія в Ню Йорку. Немає більше у нас Литвиненків і Андрусевих.

Залишається ще приватна ініціятива і така вона у нас є, хоча у скромній формі. В Ню Йорку існували дві студії виробу вітражів.

Одна із тих двох фірм зліквідувалась через смерть власника. Збереглася ще одна фірма під назвою Антон Лоб Ґлесс Компані, власниками якої є два партнери, Дмитро Мотрук і Микола Іванів. Фірма існує вже понад 20 років і виконує вітражі для церков і інших споруд. Два роки тому ця фірма заініціювала конкурс на проєкт вітражу з темою Хрищення і встановила реченець конкурсу на 1-го жовтня 1986 року. Та на диво, ніхто з мистців не поцікавився конкурсом і до встановленого реченця не вплинув ні один проєкт. Та ініціятори не зражуються. Реченець конкурсу продовжений до 31-го березня 1987 року і встановлені нові умови конкурсу в надії, що це збудить зацікавлення. Перш усього встановлено, крім першої нагороди в сумі 1,000 дол., також другу нагороду в сумі 400 дол. і третю нагороду в сумі 250 дол. Коли взяти до уваги, що проєкти треба виготовити величиною 18"x24" і що вони можуть бути виконані довільною і спрощеною двовимірною технікою, то тут не йдеться про великий вклад праці. Йдеться головно про мистецький задум, форму і кольор та в основному про можливості і техніку виробу вітражів.

Після отримання проєктів, фірма постановила влаштувати виставку і для встановлення нагород не буде дицидувати жюрі, але самі відвідувачі виставки. Такий спосіб встановлення нагород не зовсім практичний, але практикований в певних випадках і належить до привілею ініціяторів. Слід підкреслити, що після винагородження трьох проєктів, фірма поносить дальші кошти, бо зобов'язується виконати властиві вітражі у подвійній величині і подарувати їх для збереження одній із наших компетентних установ.

В основному ініціятива гідна уваги і треба вітати почин (мабуть, одинокий) ініціяторів, а мистцям треба взяти до уваги, що бути учасником того великого Ювілею це велика почесть.

Інформації про умови конкурсу були вже два рази друковані у наших щоденниках і інших періодичних виданнях. Хто одначе бажає познайомитись докладніше може отримані інформації безпосередньо від фірми Мотрука-Іванова. Писати: Anton Laub Glass Co., Inc.; 1873 Second Ave., New York, N. Y. 10029; тел.: (212) 734-4270.

Богдан Титла

Мистецька виставка В. Литвина в Міннеаполісі

В суботу, 15-го листопада 1986 року українська громада мала шану вітати в себе нашого відомого талановитого мистця — ґрафіка Віталія Литвина з його виставкою картин, яку зорганізував 15-ий Відділ УЗХ в Міннеаполісі, Мінн., в авдиторії православної церкви св. Михаїла.

Виставку відкрила й привітала мистця голова місцевого відділу УЗХ Марія Пундик Самага, а після неї з висловами вітання і признання виступила голова Централі УЗХ Наталія Іванів, що саме в той час була в Міннеаполісі.

Потім говорив про себе сам мистець Литвин, про свої студії в художніх інститутах в Ужгороді та Львові та в ровенських майстернях монументального мистецтва. Залишивши Україну в 1979 році, він виїхав з родиною до Канади, де й досі живе. Його праці знаходяться у музеях деяких европейських країн (Франції, Бельґії, Італії, Юґославії та ін.), а по цей бік океану — в Канаді, Америці й Австралії. В. Литвин, мистець багатої уяви й надхнення, широкої тематики, яку черпає і вміло використовує, ілюструючи з хистом фраґменти з нашого минулого, з творів наших письменників та фолкльору. В його творах знаходимо глибоко зворушливу символіку, бравурність, експресію, ніжність і тонкість людських почувань, героїзм і неволю... Це підкреслює кожний рух і гнучкість ліній, накреслених його мистецькою рукою. Тож не дивно, що виставка В. Литвина привабила велике число гостей і покупців на його картини.

На увагу, між іншим, заслуговує прикладний корисний будуючий жест мистця Литвина, коли він, за згодою вчителів суботньої школи українознавства, забравши всіх учнів на свою виставку, пояснював їм свої картини, нав'язуючи їх до джерел даних тем, що кожна з них собою зображує. Це жест, гідний наслідування. Діти й досі з захопленням згадують той день і звеличують мистця. Не можна поминути інж. Петра Ґамулу, приятеля В. Литвина, який віддано ділив з мистцем весь труд, пов'язаний з цією виставкою, включно з подорожжю і розміщенням картин на залі. Під час виставки, пані в УЗХ угощали гостей кавою і солодким, у чому спритно допомагали наші панночки: Аня Правдюк, Христя Реймонд, Орися, Оля і Наталя Каркоць.

В неділю після Служби Божої прибуло на виставку ще більше гостей і з поза Міннеаполісу. Всі з великим зацікавленням оглядали картини мистця В. Литвина, обмінювалися думками одні з одними — „котру з них вибрати?" Бо в такому багатстві тем, з яких кожна заторкає щось своє вибір був справді трудний.

Після закриття виставки, що тривала до п'ятої години вечора, слово до мистця мали ще паніматка Левицька і голова того ж церковного комітету громадський діяч Василь Станиславів. На закінчення голова 15-го Відділу УЗХ Марія Пундик-Смага подякувала мистцеві Литвинові за те, що дав нам змогу познайомитися з ним та його творами, якими так щедро збагачує нашу духову культуру.

Під час вечері, що відбулася в колі тільки запрошених гостей і членок УЗХ, голова Централі УЗХ Наталя Іванів поділилася з нами своїми враженнями із поїздки на конвенцію СФУЖО, що відбулася в Тексасі. З цієї нагоди ми прослухали записану на маґнітофоні зворушливу розповідь референтки суспільної опіки СФУЖО Лідії Белендюк про чорнобильську трагедію (вона була в той час у Києві). Хвилиною мовчанки присутні на залі вшанували пам'ять погибших. Пізним вечером, тепло попрощавши мистця В. Литвина, гості розійшлися.

Ольга Рем-Луцик

Помер д-р В. Уруский, відомий український лікар та спеціяліст регабілітації

Св. п. д-р В. Уруский

Гавр де Ґрейс, Мд. — У понеділок, 22-го грудня 1986 року, помер тут на 69-му році життя д-р Володимир Уруский, відомий український лікар, спеціяліст фізичної регабілітації та керівник відділу фізичної регабілітації у Шпиталі ветеранів у Перрі Пойнт, Мериленд.

Д-р В. Уруский народився 12-го травня 1917 року в Ню Йорку. У 1939 році закінчив він зі ступенем бакалявра (кум лявде) Нюйоркський університет, а після цього в 1942 році Медичну школу Маркетт університету зі ступенем доктора медицини. Медичну практику інтерна відбув він в роках 1942-43 в Загальному шпиталі в Мілвокі, а тоді пройшов академічний вишкіл спеціялізації фізичної медицини і регабілітації на відділі регабілітації та електродіяґностики в Медичному центрі Нюйоркського університету в роках 1967-68. В роках 1943-46 відбув він військову службу як старшина 314-ої Шпитальної станиці та як хірурґ батальйону 26-ої Піхотної дивізії і тоді був нагороджений бронзовою медаллю.

Ще в 1943 році отримав дозвіл на лікарську практику в стейті Ню Йорк. В роках 1946-65 д-р В. Уруский співпрацював із Загальним шпиталем Мангеттену та був на медичному штабі Нюйоркської лічниці в роках 1968-71. В 1969 році здобув він свідоцтво спеціялізації в ділянці фізичної медицини і регабілітації, вслід за чим вів приватну практику лікаря медичної регабілітації до 1971 року.

В роках 1971 до 1984 д-р В. Уруский був керівником Відділу фізичної медицини і регабілітації у Ветеранському шпиталі в Перрі Пойнт, а в 1984 році відійшов на заслужений відпочинок — пенсію.

Д-р В. Уруский належав до цілого ряду організацій лікарів та спеціялістів медичної регабілітації, так американських, як теж міжнародних. Він був членом Американської академії фізичної медицини і регабілітації, членом медичного і хірурґічного факультету стейту Мериленд, членом Американського леґіону, членом Українського Народного Союзу та інших українських організацій в Америці.

Похорон покійного д-ра В. Уруского відбувся 26-го грудня 1986 року з похоронного заведення Фучила і Воррен у Менвіллі, Н.Дж., до української католицької церкви св. Михаїла у Менвіллі і на цвинтар Святого Серця в Менвіллі. Похоронні відправи провів о. Павло Лабинський в присутності родини Покійного, приятелів та численних представників української громади.

Покійний д-р В. Уруский полишив у смутку дружину Марію, синів Тому, Василя і Володимира, троє внуків та сестри Мільдред Лакусту і Стеллу Уруску.

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що в понеділок, 12-го січня 1987 р., з волі Всевишнього відійшла у Вічність наша Найдорожча Мама, Бабця, Прабабця і Сестра

бл. п.

МАРІЯ МИКИТІВ

народжена 19-го травня 1902 р. в селі Денисів, Тернопільської области.

ПАНАХИДА буде відправлена в середу, 14-го січня 1987 р. в год. 7:30 вечора, в похоронному заведенні Литвин і Литвин, 1600 Stuyvesant Ave., Union. N. J.

ПОХОРОН в четвер, 15-го січня 1987 р., в год. 8:30 ранку з того ж заведення до української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку в год. 9:30, а опісля на цвинтар св. Духа в Гемтонбурґу, Н. Й.

Горем прибиті:

Сини — ІВАН ВІТЮК з дружиною МАРІЙКОЮ і дітьми
БОГДАН ВІТЮК з дружиною ВОЛОДИМИРОЮ і дітьми
МИРОН ВІТЮК з дружиною ОКСАНОЮ і дітьми
Доньки — ІВАННА КОЗЮПА з мужем МИКОЛОЮ і дітьми
ОЛЬГА ГАВРИЛЮК з мужем БОГДАНОМ
Брат — МИРОН ТАБАКА і
Сестра — ОЛЬГА МАЗЕПА в Україні
Пасерб МИРОН МИКИТІВ з дружиною ЛЮБОЮ і дітьми
Ближча і дальша родина в Україні і Америці.

Ділимося сумною і болючою вісткою з членами „Чоти Крилатих" та всіма пластунами, що 2-го січня 1987 р. несподівано відійшов у Вічність

бл. п. пл. сен.

ВОЛОДАР ЮРІЙ СТЕФАНИШИН

член „Чоти Крилатих" та довголітній пластовий новацький і юнацький виховник в Станиці Ню Йорку.

ПОХОРОННІ відправи відбулися 10-го січня 1987 р. в українській католицькій церкві Благовіщення в Мелроз, Па., а опісля на українському цвинтарі св. Марії у Факс Чейс, Па.

ВШ Родині Покійного висловлюємо наше глибоке співчуття.

Замість квітів складаємо 100.00 дол. на пластові журнали.

Курінна Команда „Чота Крилатих"

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що несподівано, 10-го січня 1987 р., на 68-му році життя упокоївся в Бозі мій Дорогий МУЖ

бл. п.

ІВАН ПУЖИК

Народився 24-го травня 1918 р. в Батлер, Пенсильванія.

ПАНАХИДА в понеділок, 12-го січня 1987 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми, 129 Схід 7-ма вул. в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН у вівторок, 13-го січня 1987 р. з того ж похоронного заведення, 9-та год. ранку до церкви св. Юра в Ню Йорку, Н. Й.

Тлінні Останки будуть зложені на українському православному цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

дружина — ПАРАСКЕВІЯ
донька — АНЄЛЯ
син — ДМИТРО з дружиною АЛІС
сестра — АНАСТАЗІЯ ШПИНДА з мужем ПЕТРОМ
сестра — ПАРАСКЕВІЯ ПРЯДКА з мужем СТАФАНОМ
братова — ТЕКЛЯ ПУЖИК
братова — МАРІЯ ПУЖИК
племінники —
СТЕПАН РАПАВИЙ з родиною
ІВАН РАПАВИЙ з родиною
ВОЛОДИМИР РАПАВИЙ з родиною
ОЛЬГА ДУБ з родиною
БОГДАН ПУЖИК з дружиною БОГДАННОЮ
СТЕПАН ПУЖИК з родиною
ЗЕНЯ МЕТСОН з родиною
СЛАВКО ПУЖИК
ВОЛОДИМИР ПУЖИК з родиною
БОГДАН ПРЯТКА з дружиною ХРИСТЕЮ
ЮРІЙ ПРЯТКА
Ближча і дальша Родина в Америці, Канада, Україні і Польщі

Конкурс для молоді ім. Марусі Бек „Україна в англомовних виданнях"

Проголошуємо дев'ятий світовий конкурс для молоді на 1987 рік.

Нещодавно рідко можна було знайти в англомовних виданнях згадку чи то про Україну, чи про українців, чи про українське питання. Сьогодні вже часто можна натрапити в таких виданнях на слова: „Україна", „український". Та ледве чи хто з українців збирає чи зберігає такі матеріяли для дослідників нашої історії. З метою створити хоч мінімальне джерело таких матеріялів, проведено протягом останніх восьми років конкурси „Україніка". Ініціятором та першим фундатором була д-р Маруся Бек.

Треба підкреслити, що ці конкурси заплановані головно для української молоді у всіх англомовних країнах вільного світу. Вони бо дають молоді можливість наочно побачити, скільки місця та уваги англомовні видання присвячують українським справам, пізнати в якому насвітлені ті справи предложені читачам, перевірити точність поданих фактів та взагалі поповнити своє знання й поглибити свою свідомість про свою українську спадщину.

Як попередньо, так і тепер, усталено два відділи учасників для молоді: від 14 до 17 років включно та від 18 до 24 років включно. На домагання заінтересованих, створено ще один відділ учасників, для дорослих, починаючи від 25-го року життя.

Окремі нагороди призначені для всіх трьох відділів.

Для молодшого відділу:

перша нагорода — 300 дол.
друга нагорода — 200 дол.
третя нагорода — 100 дол.

Для старшого відділу:

перша нагорода — 500 дол.
друга нагорода — 300 дол.
третя нагорода — 200 дол.

Для відділу дорослих призначено тільки одну нагороду — 1,000 дол.

Для цього дев'ятого конкурсу треба збирати матеріяли від 1-го січня до 31-го грудня 1987 року. Надіслані збірники оцінюватиме жюрі. За найкращі збірники (взявши до уваги кількість та якість зібраних матеріялів, як також і оформлення збірників) учасники будуть відповідно нагороджені.

Щоб стати учасником дев'ятого конкурсу на 1987 рік необхідно листовно зголоситися до Комітету конкурсу якнайшвидше. Зголошення будуть прийматися від 1-го січня до 1-го березня 1987 року. Зголошені учасники одержать дальші потрібні інформації про зобов'язуючі правила конкурсу.

Для придбання якнайбільше учасників дуже важливою є підтримка та співпраця батьків, виховників та учителів. Вони бо мають найбільшу змогу добирати та заохочувати найбільш підхожих до участи в цьому конкурсі, з-поміж тієї молоді, яка є під їхньою опікою та на яку вони можуть особисто вплинути. Тому комітет дозволяє й групову участь, де батьки, учителі чи опікуни можуть стати організаторами, а навіть наглядаючими над такими груповими учасниками, чи то в школі, чи в молодечій організації, а навіть в родині, які захотіли б збирати матеріяли чи комплектувати збірники спільним зусиллям.

Зголошення, подаючи при цьому повне ім'я та прізвище, вік і точну адресу слід висилати на адресу: „Ucrainica" 2026 Oakman Blvd. Detroit. MI., 48238. USA.

За Комітет Конкурсу

мгр Степан Віхар
голова

Стефанія Шей
секретарка

Світла...

Закінчення зі стор. 2.

роткотривалий, але довготривалий ефект мікрохвильної радіяції на людей в аспекті генетичних та пістрякових захворінь. Він, між іншим, підрахував, що від 1970 року переведено дев'ять студій впливу мікрохвильної радіяції на людське здоров'я в ЗСА, Англії та Швеції. Ті студії виявили збільшення захворінь на опухлину (тумор), левкемію та збільшення самогубств серед людей, виставлених на довготривалу дію низькочастотливих джерел радіяції.

Як бачимо, справа дії мікрохвиль на здоров'я людини досі належно не з'ясована, не зважаючи на щораз більшу популярність мікрохвильних печей у ЗСА.

З ВЕЧОРА У ЧЕТВЕР до вечора у п'ятницю протягом 24 годин, радіостанція „Голос Америки" передавала інтерв'ю з академіком Андреєм Сахаровим, так щоб його могли почути жителі всього Совєтського Союзу. Лавреат нагороди Нобеля закликав совєтський уряд звільнити всіх політичних в'язнів. „Голос Америки" взяв інтерв'ю в А. Сахарова телефонічно в четвер рано, 8-го січня.

В глибокому жалі повідомляємо Приятелів та Знайомих, що в понеділок, 12-го січня 1987 р. відійшла від нас, наша Найдорожча Бабця і Прабабця

бл. п.

РОЗАЛІЯ ДРОНЬ

вдова по бл. п. Миколі Дронь

ПАРАСТАС відправиться в середу, 14-го січня ц. р. в год. 7:30 вечора в похоронному заведенні Литвин і Литвин 1600 Stuyvesant Ave., Union, N. J.

ПОХОРОН в четвер, 15-го січня 1987 р. в год. 10:30 ранку з української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., а опісля на цвинтар Holywood, Union, N. J.

Горем прибиті:

Внучка — ХРИСТИНА ОКРЕПКО — заміжня БОДНАР з мужем ОЛЕГОМ та донею СТЕФАНІЄЮ — КАТЕРИНОЮ з Австралії
Ближча і дальша родина.

Ділимося болючою і сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що в неділю, 11-го січня 1987 р., з волі Всевишнього несподівано відійшла від нас у Вічність наша Найдорожча МАМА

бл. п.

ОЛЕНА ПЕТРІВ

народжена 25-го грудня 1905 р., в Крехівцях, пов. Станиславів, Україна.

ПАРАСТАС в п'ятницю, 16-го січня 1987 р. в год. 7:30 вечора в похоронному заведенні Несевичів при Френклін і Бравн вулицях у Філядельфії, Па.

ПОХОРОННІ відправи почнуться в суботу, 17-го січня 1987 р. в год. 9-ій рано з цього ж похоронного заведення, до церкви св. Миколая при 24-ій вулиці, а опісля на український католицький цвинтар св. Марії в Факс Чейсі.

В глибокому смутку залишені:

Сини — МИРОСЛАВ і ВАСИЛЬ

Замість квітів на могилу Покійної родина просить складати пожертви на церкву св. Миколая і УСО „Тризуб" у Філядельфії.

У глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що 9-го січня 1987 р., заохоронена св. Тайнами відійшла у Вічність

бл. п. лікар-дентист

ЯРОСЛАВА НЕСТОРОВИЧ

Колишня лікар-дентист у Львові і Перемишлі.

ПАНАХИДА буде відправлена в середу, 14-го січня 1987 р., в год. 7:30 вечора в похоронному заведенні Петра Яреми 129 Схід 7-ма вулиця в Ню Йорку.

ПОХОРОН в четвер, 15-го січня 1987 р., о год. 9:30 ранку з церкви св. Юра, а опісля на український православний цвинтар св. Андрія Первозванного в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишила в глибокому смутку:

Дочку — ІРЕНУ НЕСТОРОВИЧ-ЛІМБЕРГЕР
Внучок — НАДЮ і ОКСАНУ
Сестрінка — Д-ра РОМАНА ТРОХИМЧУКА з родиною.

Просимо про молитви за спокій Її душі.

Бандури...

(Закінчення зі стор. 1)

М. Чорний з Владикою А. Сапеляком.

транспорт бандур.

Перший траспорт бандур вже є в Куритибі, Бразилія. Їх туди завезла відома компанія подорожей Кобаснюк Травел Інк.

Тим разом відлітає до Південної Америки: 28 бандур, одні цимбали, 12 сопілок, вісім електричних настроювачів до бандури і всі потрібні кобзарські матеріяли.

Першою зупинкою буде Буенос Айрес. Там залишиться 10 бандур і одні цимбали для нового ансамблю бандуристів при існуючій капелі бандуристів ім. Т. Шевченка, яка вже там існує 25 років. Мистецьким керівником її є від самого початку Василь Качурак. Це є подивугідна людина, яка дослівно ціле своє життя віддала бандурі. З бандурою на плечах він на ровері доїжджає на проби, часами 10 миль. Коли взяти до уваги його похилий вік, то справді можна тішитися, що є ще такі віддані сини українського народу.

Перший раз бандура забреніла в Аргентині з приїздом з далекого східнього Шангаю бандуриста Осипа Сніжного.

По якомусь часі до Буенос Айресу приїхав Антін Чорний, колишній старшина кубанського козацтва. З бандурою він понисувався по всіх козацьких паланках. Навіть коли його вислали до Персії не залишив своєї бандури. Бандура була з ним під час самих боїв, коли грала інша музика. На еміґрації А. Чорний перебував якийсь час у Польщі, а найдовше в Югославії. Переїхавши до Аргентини, виступав на різних концертах, а на кінець почав виробляти бандури. Одну із його останніх бандур дістала ШКМ в Ню Йорку. Вона є дуже оригінальна і школа подарувала її Українському Музеєві в Ню Йорку.

П'ять бандур полетить до Обери, 60 миль від бразилійської границі. Там Василь Качурак в січні 1986 року заснував гурток бандуристів з молоді четвертого покоління, які 80% говорять українською мовою. Опікуном і душею цієї молоді є о. Орест Карплюк.

Решта бандур буде перевезена до Куритиби, Бразилія, де також довший час існує гурток бандуристів під керівництвом Івана Бойка, який перший і єдиний в Бразилії виробляє бандури. Досі він зробив 36 бандур і майже кожна інша. Початки кобзарства в Куритибі були нелегкі. Найбільшою проблемою були самі бандури, яких ніде не можна було дістати. Ту проблему розв'язав сам І. Бойко. Сьогодні, також в похилому віці, він більше бандур не виробляє. Ансамбль під керівництвом І. Бойка виступає на місцевих концертах, на телевізії, а в січні 1986 року попали на обкладинку журнала „Нешенал Джіоґрафік". Йому допомагає молодий талановитий бандурист, абсольвент теології разом із своєю сестрою також бандуристкою Іриною, Іван Кутенський, який безперечно стане провідником новозаснованого молодечого ансамблю.

Недалеко Куритиби, є місто Прудентаполіс, населення якого на 75% українці. Там ще немає ні одного бандуриста, натомість там є дуже багато молодих дівчат. В інтернаті головною директоркою є Милослава Крива, рідна сестра Єпископа Єфрема Кривого. Минулого серпня, коли там був М. Чорний, ті дівчата співали йому багато пластунських пісень, а багато з них виявили велике бажання грати на бандурі. Бандури для них покищо ще в Торонто, але незабаром полетять до Прудентаполісу.

Ціллю поїздки М. Чорного було не тільки завезти бандури, але також скоординувати приїзд Юліяна Китастого, який в кожному місці буде мати двотижневий вишкіл — табір.

Крім того, тим разом М. Чорний буде в Апостолєс, в Аргентині, де запляновано також оснувати ансамбль бандуристів, а відтак полетить до Енкарнасіон, Парагвай, де є також скупчення українців. Там буде мати зустріч з громадянством і зорганізує гурток бандуристів.

При тій нагоді ШКМ в Ню Йорку дякує тим, які відгукнулись останньо на її перше звернення: Михайло Пирський — 2,060 дол., Владика Василь Лостен — 375 дол., українська католицька парафія в Ютиці — 375 дол. Ю. Свищук — 200 дол., В. Владика Роберт Москаль — 100 дол.; В. Тисовський — 100 (перший раз 750 дол.) „Самопоміч" Чикаґо — 100 дол., д-р Трохимчук — 50 дол., Д. Пушка — 50 дол., д-р Ю. Савицький — 25 дол., д-р І. Гимон — 20 дол. Андрушків — 20 дол., Галатин — 20 дол.

*Інж. Р. Гаєцький С — 500 дол.

Стемфордська епархія у підготові до Тисячоліття

У приміщеннях обителі Сестер Служебниць у Сльоттсбурзі, 30-го грудня 1986 року відбулись цілоденні наради покликаного вже давніше Владикою Василем Комітету Стемфордської епархії для підготови святкувань Тисячоліття Християнства в Україні.

Присутні, понад 30 осіб, священики та сестри-монахині, разом із Владиками В. Лостеном, стемфордським ординарієм, і Михайлом Гренчишином, секретарем центрального комітету УКЦеркви для ювілею Тисячоліття, обговорювали деталі підготови всього християнського люду нашої епархії до торжественних, спільних святкувань, як і підготови кожного з нас індивідуально в дбайливо оформлюваному процесі духового зростання.

Минулий рік був роком організування парохіяльних і деканальних комітетів. Ця ініціятива зумовила низку льокальних відзначувань Тисячоліття Християнства, проведених із значним успіхом по цілій дієцезії.

Відтак Владика Лостен заохотив своїх мирян і духовенство до творення трьох реґіональних осередків: Ню Йорк, Рочестер і Гартфорд для проведення в 1987 році реґіональних відзначувань ювілею.

В 1988 році відбудуться центральні епархіяльні торжества в Стемфорді та триденні у Сльоттсбурзі, 14-16-го серпня, як також повна співучасть у всесвітніх ювілейних торжествах (Свята Земля, Рим та інші европейські осередки).

Обговорено низку питань, що пов'язані із відправлюванням Богослужб, влаштовуванням концертів, конференцій, з'їздів молоді, святочних сходин; розглянено широкі можливості паломництв до Святої Землі, до Риму, до Польщі та Югославії, називаючи ті відвідини місіями єдання. Владика Лостен особливо наголошував необхідність масової участи в паломництвах, висловлюючи надію, що з його епархії буде принайменше кілька тисяч паломників.

Згадувано про зготовлені вже меморабілії: медалі, медалики, відзнаки, монети, значки, образи, як і про заплямовані і вже видані публікації в кількох україномовних та англомовних серіях Тисячоліття. Владика Гринчишин у своїх інформаціях про всесвітню підготову нашого ювілею вказував на наявність низки друкованих матеріялів (книжок, брошур, летючок) та понад десяток магнітних звукових тасьм, які варто й треба широко й масово розповсюджувати.

Присвячено чимало уваги розглядові можливостей анґажування в наші святкування неукраїнського довкілля з еклезіястичних та секулярних кіл провідного громадянства різних національностей.

Обидва Владики звернули особливу увагу на конечність духової обнови усіх наших вірних. Тут необхідне підготовлювання себе, кожного українця християнина індивідуально, з бажанням удосконалювати себе, щоб ставати все кращою і кращою людиною, дійсним, вірним послідовником Христа. Хід тих думок добре зобразить слово Владики Гринчишина, подане у введенні до недавно виданої книжки „Діяння і Постанови Львівських Архиепархіяльних Соборів 1940-41-42-43".

„Приготовлюємося до ювілею Тисячоліття Хрищення Руси-України. У ювілею йдеться про первісну нашу інкорпорацію в Таїнственному Христовому Тілі та про наше громадянство в Божому люді. Зі своєї природи — це повністю духовна подія.

Подія ця вимагає духового відродження. Щоб це осягнути, треба, щоб усі віруючі українці пройшли психологічний і духовний процес — процес молитви, розважання, застанови — процес навернення і покути за свої власні гріхи та за гріхи цілого народу — процес поглиблення освячуючого, літургійного й духового життя — процес морального очищення й оздоровлення. І отак через усі ці різні духовні зусилля поглибити, закріпити й утвердити ту святу віру, яку ми одержали тисячу років тому за Володимира Великого".

Так тут необхідне мовлення молитви свідомої, уважної, наполегливої, частої; щоденне читання Святого Письма та старання нормувати своє життя згідно з Його принципами. Необхідна зміна наставлення, тобто повна метаноя; життя з Христом, для Христа — завжди, всюди і з усіма; а життя для Христа — це ж життя для нашого ближнього. Любов мусить витиснути навіть і найменші сліди ненависти; роблення добрих діл утішання засмучених та осамітнених, поміч потребуючим, добрий приклад для розгублених. Свідчення (євангелізація) не лише проповіддю, але й своєю лагідністю, терпеливістю, ввічливістю, святістю та співчуттям. Готовістю любити беззастережною повною любов'ю.

Для наголошення духового аспекту тисячоліття похідна ікона Богоматері йтиме від хати до хати і наглядно пригадуватиме тисячолітнє перебування Христа і його Матері на землях України.

На координатора всіх виявів плянування та діяльности, на голову стемфордського епархіяльного Комітету Тисячоліття обрано о. Івана Телецького. Вирішено також створити в рамках комітету — комісію духової обнови, референтуру для зовнішніх зв'язків, покликати відповідну особу на директора паломництв та кооптувати до комітету представників від мирян.

З досі проведеної діяльности звітували отці П. Пащак, С. Чомко, Р. Ґолемба та Ф. Бумбар.

У підготові до ювілею здійснюється успішно трирічний плян оновлювання стемфордських музею та бібліотеки; готується для кожної церкви пропам'ятну таблицю в бронзі; їхнє приміщування відбуватиметься як особливе торжество кожної парохії. Для центральних епархіяльних святкувань творитиметься допоміжні гуртки з людей, що відзначаються організаційним хистом.

Голова заповів, що засідання комітету відбуватимуться регулярно й часто. Всі виступи в дискусії, запитання та пропозиції були в дусі особливого піднесення та свідомости глибокого історичного, національного та передусім духового значення ювілею, який має бути щирою прославою Христа-Спасителя.

Б. Т.

ІРАН, ЗАЯВИВШИ, що він відкриває „другу фазу" започаткованої ще в жовтні минулого року офензиви проти Іраку, з яким він веде війну вже шість років, обстріляв ракетами два найбільші міста тієї країни, Багдад і Базру. Очевидно, іракці, заохочені заявами совєтських представників в Москві і Ню Йорку поведуть напевно відплатні акції проти Ірану, зглядно іранських міст та військових об'єктів. Іранська преса інформує, що на підставі загальних спостережень можна твердити про вищу мораль іранської армії і здобуття нею кращих стратегічних позицій у боротьбі проти Ірану.

Святий Вечір на Союзівці

Цього року ми вперше вирішили їхати на Союзівку. Заздалегідь замовили собі вечерю і нічліг і тільки просили доброї погоди.

Союзівка зустріла нас чудовим соняшним днем і правдивим різдвяним морозом. Навкруги лежав біленький сніг, який мерехтів, як діяманти. Смереки, гори, голоси українців, які вже почали з'їжджатися з усіх кінців, — ну, просто свій рідний куток. От прийшов автобус з Баффало, авта з Ню Йорку, Ню Джерзі, Коннектикат. Зустрічаються, гуторять, згадують.

Наближався час вечері. Швидко заповнилася ціла їдальня, в якій було тільки одне традиційне порожнє місце для тих, що вже відійшли від нас. Заля святочно прибрана, горять свічки.

Управитель Союзівки Володимир Гайдар привітав всіх відвічним „Христос Рождається" і попросив отця Харину до молитви. Всі заспівали урочисто „Бог Предвічний".

Д-р І. Флис привітав всіх від Екзекутиви Українського Народного Союзу і побажав присутнім веселих свят і щасливого Нового Року.

Наші душі з'єдналися з рідними на Україні, коли був продеклямований невмирущий вірш Б. Лепкого „На Святий Вечір".

Всі дванадцять страв були приготовані надзвичайно смачно і по-крайовому. Споживали все зі смаком, по-родинному.

Адміністрація Союзівки подбала не тільки про смачну вечерю, а ще й додала надзвичайно цікаву концертову програму.

Виступала відома і улюблена всіма родина Федориків, яка вправно і мелодійно заграла концерт колядок. Місцевий мішаний хор під диригентурою д-ра О. Волянського проспівав ряд колядок. Були також вірші, леґенди про Різдво.

На закінчення співуправитель Союзівки Дорко Сенчишин подякував присутнім за участь у Святій Вечері і побажав всім щасливої гороги.

Дякуємо управі Союзівки всім працівникам і виконавцям за такий приємний святочний вечір. Щасти вам Боже у вашій дальшій праці. Щасливого Нового Року!

Л. Б.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 18-го СІЧНЯ 1987 р.

Бетлегем, Па. — Річні збори Б-ва св. Димитрія 288 Відділу УНСоюзу відбудуться зараз по Службі Божі в залі церкви св. Йосафата, Кінмор аве. Проситься членство прибути і вирівняти вкладки.

В. Копцук — през.
В. Заблодський — касир
Д. Мушастий — секр.

НЕДІЛЯ, 18-го СІЧНЯ 1987 р.

Баффало, Н. Й. — Річні загальні збори 127-го відділу УНС ім. св. о. Николая в Баффало, відбудться в церковній залі, при вулицях Онайда і Філморе; збори розпічнуться після Служби Божої о год. точно 1-ій. Програма зборів: Відкриття; звіти Управи за минулий рік 1986; короткий звіт про конвенцію; звіти Контрольної Комісії; дискусія над звітами; слово голови Баффалівської Округи, пана Романа Конотопського; вибір нової Управи на 1987 р., внески і запити та слово новообраного голови.

До чисельної участи запрошуємо членів 127-го відділу УНСоюзу в Баффало.

За Управу:
Василь Шарван — голова
Марія Гаравус — фінанс.-секр.
Надія Ільківська — рек.-секр.

П'ЯТНИЦЯ, 23-го СІЧНЯ 1987 р.

Пассейк, Н. Дж. — Річні загальні збори Т-ва ім. Т. Шевченка відбудуться о год. 7-ій веч. в УНДомі при 237 Hope Ave. Буде звіт уступаючої Управи і вибір нової на 1987 рік. На загальних зборах будуть порушені важні справи, тому просимо до чисельної участи. По зборах буде традиційне прийняття.

І. Хомко — предсідник
Р. Галабурда — заст. предс.
І. Блиха — фін.-секр.
Варвара Тишбір — касир
В. Марущак — рек.-секр.

П'ЯТНИЦЯ, 30-го СІЧНЯ 1987 р.

Трой, Н. Й. Річні загальні збори 191-го Відд., о год. 7:30 веч. в церковній залі, 459 Секонд стріт. Участь усіх членів обов'язкова. — Є. Наболотний, гол., І. Дурбак, секр.

ПОКЛИКАЮЧИСЬ НА НЕНАЗВАНОГО совєтського дипломата, репортер ЮПІ Джан Колкот повідомив, що президент Роналд Реґен і генеральний секретар ЦК КПСС Міхаїл Горбачов зустрінуться цієї весни, правдоподібно в Женеві. З Москви західні дипломати передають, що совєтські урядові чинники розпускають чутки про зустріч на вершинах, даючи при цьому зрозуміти, що джерелом чуток є американські дипломати. „Тривають розмови про зустріч на вершинах, — сказав совєтський дипломат у Женеві. Або в березні, або в квітні, — додав він. — Ідея походить з Вашінґтону". Пресове аґентство ЮПІ висловлює здогад, що Роналд Реґен, популярність якого впала після того як стало відомо про аферу з доставою зброї Іранові, може вжити відповідних кроків для зростання популярности. З цією метою він може піти на зустріч з Ґорбачовим в „третій країні".

ГАЗЕТА „ВАШІНҐТОН ПОСТ" повідомила, що колишній президент Філіппін Фердінанд Маркос і його жінка Імельда погодилися виступити з зізнаннями в Александрії, Вірджінія, перед федеральною лавою присяжних. Ф. Маркоса обвинувачують у привласненні мільйонів долярів з сум фінансової допомоги З'єднаних Стейтів Америки Філіппінам, за ті 20 років, що Маркос був президентом. Переслухання були призначені на 22-го січня, але Маркоси попросили перенести їх на пізніший час, покликавшись на погану погоду в цей період року і на те, що їх особиста охорона потребує підготовитися до подорожі.

АСИСТЕНТ ДЕРЖАВНОГО секретаря ЗСА Елліот Ейбрамс сказав в інтерв'ю для канадських і західньоевропейських репортерів, що лише покінчення з комуністичним режимом в Нікараґуа приведе до стабілізації в Центральній Америці. Він підкреслив, що всі совєтські і кубинські військові дорадники повинні залишити Нікараґуа. „Дорога до миру в Центральній Америці, — сказав Е. Ейбрамс, — лежить через демократизацію. Нікараґуанські партизани борються з сандіністами, бо не хочуть, щоб їх країна стала частиною совєтської території". Керівники антикомуністичних повстанців, які перебувають на Фльориді, повідомили, що не менш як 2,000 їх бійців перейшли в останні дні з Гондурасу в Нікараґуа і що в загальній кількости 10,000 вояків готові до боротьби з комуністичною армією.